

SIMONA ŠIRVYDAITĖ

Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k. 23894)

(Jurbarko r.) 2011 metų

žvalgomųjų archeologinių tyrimų

ATASKAITA

2011

VILNIUS

Kultūros paveldo centro Paveldosaugos bibliotekos Dokumentų fondai
Fondo Nr. <u>30</u>
Apyrašo Nr. <u>1</u>
Apsk. Vien. Nr. <u>2171</u>

TURINYS

ĮVADAS.....	2
PILIAKALNIO SITUACIJA.....	3
ANKSTESNIŲ TYRIMŲ APŽVALGA.....	4
ŠURFŲ APRAŠYMAI	5
ARCHEOLOGINIŲ ŽVALGYMŲ APRAŠYMAS	10
IŠVADOS	11
RADINIŲ SĄRAŠAS.....	12
PRIEDAI.....	16
PLANAI.....	17
ILIUSTRACIJŲ SĄRAŠAS	19
ILIUSTRACIJOS.....	20
PRIEDŲ SĄRAŠAS	34
PRIEDAI.....	35

ĮVADAS

2011 metų rugsėjo mėnesį planuojant įrengti medinius laiptus, trinkelių ir skaldos takus, šviestuvus, pavėsinę, suolus ir pėsčiųjų tiltelius, Jurbarko savivaldybės užsakymu, buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrimai ir žvalgymai Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k. 23894) vietoje (**pav.1**). Archeologiniams žvalgomiesiems tyrimams ir žvalgymams vadovavo Simona Širvydaitė, Kultūros paveldo departamentas šiems tyrimams 2011-09-14 išdavė leidimą Nr.232 (**priedas 2**).

Pagal Mokslinės archeologijos komisijos 2011-09-08 patvirtintą tyrimų projektą (**priedas 1**), archeologiniai žvalgomieji tyrimai atlikti kasant 28 kvadratinių metrų plotą: keturis 1x2 m dydžio šurfus projektuojamų pėsčiųjų tiltelių polių vietose, vieną 3x3 m dydžio šurfą projektuojamos pavėsinės vietoje, vienuolika 1x1 m dydžio šurfų projektuojamų šviestuvų vietose, siekiant nustatyti ar teritorijoje yra susiformavęs archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis. Projektuojamų takų vietoje mechanizuotai buvo nuimtas 1,5 m pločio, 35 cm gylio augalinis grunto sluoksnis, šviestuvų kabelių vietoje 30 cm pločio, iki 35 cm storio augalinis grunto sluoksnis. Kadangi kultūrinis sluoksnis (esantis 0,4-1,3 m gylyje) pasiektas nebuvo, darbų metu buvo atliekami archeologiniai žvalgymai. Viso žvalgytas 890 kvadratinių metrų plotas.

Šurfai orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfų koordinatės pateikiamos LKS 94 koordinacijų sistemoje.

Radiniai perduoti Jurbarko kraštotyros muziejui.

PILIAKALNIO SITUACIJA

Jurbarko piliakalnis (u.k. 2036), vad. Bišpiliu, Višpiliu yra Š Jurbarko miesto dalyje, 1,4 m į Š nuo Imsrės ir Miltuvos santakos, 0,55 km į ŠR nuo Miltuvos kairiojo kranto ir 0,1 km ta pačia kryptimi nuo Jurbarko kapinių.

Piliakalnis įrengtas Imsrės upelio kairiajame krante esančioje aukštumoje. Iš Š, V ir P jį juosia Imsrės upelis ir jo slėnis, iš R – aukštuma. Piliakalnio šlaitai nuo slėnio status, iki 17-20 m aukščio. Viršuje yra 58 m ilgio R-V kryptimi ir 28 m pločio aikštelė, kurios R gale yra 5 m aukščio nuo aikštelės puslankiu supiltas pylimas.

Į P ir PR nuo piliakalnio yra senovės gyvenvietė. Gyvenvietė yra išsidėsčiusi Imsrės viršutinėje terasoje, kolektyviniais sodais užsodintame lauke ir Imsrės slėnyje, abipus upelio. Gyvenvietės teritorijos plotas yra 200 m ilgio Š-P kryptimi ir iki 170 m pločio.

ANKSTESNIŲ TYRIMŲ APŽVALGA

Piliakalnis apardytas XIX a. pabaigoje, kasinėjant dvarininkui J.Vasilčikovui – aikštelės centrinėje dalyje duvo iškastos dvi keturkampės 2 kvadratinų metrų duobės. Šių kasinėjimų metu rasta žiestos keramikos, puoštos lygiagrečių ir banguotų linijų ornamentu, lipdytų puodų šukių, aptikta nemažai geležinių strėlių antgalių, keletas ietgalių, peilių, raktų, žalvarinių įvijų, pasaginių aguoninėmis ir keturkampėmis galvutėmis ir apskritinių plokštelių segių, taip pat apyrankių plonėjančiais ir gyvuliniais galais, keli sidabriniai ilgieji lydiniai, keletas gintarinių karolių, smiltainio akmens bei molio verpstukų.¹

Piliakalnio gyvenvietė buvo žvalgyta 1960 m., R. Rimantienės (Lietuvos istorijos institutas)². Gyvenvietės teritorijoje surasta žiestos ir lipdytos keramikos puodų šukių. 1972 m. žvalgymai vykdėti R. Olišausko (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba)³ ir 1990 m. S. Berulio (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba)⁴. 1996 05 29 Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba nustatė ir patvirtino piliakalnio su gyvenvieta teritoriją. 1997 12 31 Kultūros paveldo departamento nutarimu Nr.380 jis įrašytas į Kultūros vertybių registrą.

2006 m. žvalgomuosius archeologinius tyrimus Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietėje vykdė E. Pranckėnaitė. Jų metu buvo iširta 1,2 m pločio ir 158 m ilgio juosta. P senovės gyvenvietės dalyje palei piliakalnį, kairėje Imsrės upelio pusėje, tyrimų metu aptiktas 0,4-1,3 m storio kultūrinis sluoksnis su plonais sąnašinio smėlio tarp sluoksniais⁵.

¹ Dowgird T., Mapa archeologiczna okolicy nad dubiskiej od miasteczka Betygoły do okolicy Surwiłły // Przegląd historyczny. Warszawa. 1909. T. VIII, p. 365.

² Rimantienė R., Lietuvos TSR MA Istorijos instituto archeologinės žvalgomosios ekspedicijos, vykdytos 1960.06.10-1960.06.20 d.d. numatytos statyti Jurbarko HES rajone ataskaita/ Jurbarko, Kauno, Šakių raj./ LII, B.93

³ Olišauskas R., 1972 m. spalio mėn. 9-13 d.d. archeologinės žvalgomosios ekspedicijos po Jurbarko rajoną ataskaita. LII, B.364

⁴ Berulis S., 1990 metų MMT žvalgomosios ekspedicijos po Jurbarko rajoną ataskaita. LII, B.1719

⁵ Pranckėnaitė E., Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) (Tauragės aps., Jurbarko miestas) 2006 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, LII.

ŠURFŲ APRAŠYMAI

Šurfas Nr. 1 (pav.2; 3)

Šurfas kastas 2 m R kryptimi nuo Imsrės upės, būsimo tiltelio (plane pažymėto Nr. 5) R dalies tvirtinimo polių vietoje. Šurfas 1x2 m dydžio, orientuotas PV-ŠR kryptimi. Šurfo centro koordinatės – x 0420515; y 6106250. Nukalus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfo ŠR dalyje atkastas 5-50 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis, kuris PV dalyje nutrūksta. Po juo atkastas 20-85 cm storio tamsus, pereinantis į šviesaus smėlio su smulkiais akmenukais sluoksnis. Įžemis, šviesus molis, pasiektas 90 cm gylyje. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 95 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 18,35 m.

Šurfas Nr. 2 (pav.4; 5)

Šurfas kastas 3 m Š kryptimi nuo Imsrės upės, būsimo tiltelio (plane pažymėto Nr. 6) Š dalies tvirtinimo polių vietoje. Šurfas 1x2 m dydžio, orientuotas V-R kryptimi. Šurfo centro koordinatės – x 0420657; y 6106155. Nukalus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfe atkastas 65 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis su horizontaliais 3-5 cm storio tamsiai rudos žemės tarpais. Giliau – 50 cm storio šviesaus smėlio su smulkiais akmenukais sluoksnis, su horizontaliais 3-5 cm storio tamsiai rudos žemės tarpais. Įžemis, tamsi molinga žemė su smulkiais akmenukais, pasiektas 110 cm gylyje. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 120 cm gylio, kuomet pradėjo sunktinis gruntiniai vandenys. Habs Š šurfo kampe – 17,38 m.

Šurfas Nr. 3 (pav.6; 7)

Šurfas kastas 3 m P kryptimi nuo Imsrės upės, būsimo tiltelio (plane pažymėto Nr. 6) P dalies tvirtinimo polių vietoje. Šurfas 1x2 m dydžio, orientuotas V-R kryptimi. Šurfo centro koordinatės – x 0420649; y 6106144. Nukalus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfe atkastas 20-30 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Šiame sluoksnyje rasta geležinė korodavusi keturkampio skersinio pjūvio vinis (neinventorizuota). Giliau – 90-100 cm storio šviesaus pereinančio į tamsesnį smėlio sluoksnis. Įžemis, šviesus molis pasiektas 125 cm gylyje.

Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šūrfas kastas iki 135 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 17,05 m.

Šūrfas Nr. 4 (pav.8; 9)

Šūrfas kastas 3 m Š kryptimi nuo Imsrės upės, būsimo tiltelio (plane pažymėto Nr. 7) Š dalies tvirtinimo polių vietoje. Šūrfas 1x2 m dydžio, orientuotas V-R kryptimi. Šurfo centro koordinatės – x 0420652; y 6106088. Nukasus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfe atkastas 10-20 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Giliau – 40-45 cm storio tamsios šlapios žemėsu šaknimis sluoksnis. Įžemis, tamsi molinga žemė, pasiektas 70 cm gylyje. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šūrfas kastas iki 75 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 17,91 m.

Šūrfas Nr. 5 (pav.10; 11)

Šūrfas kastas 16 m ŠV kryptimi nuo Imsrės upės, būsimo šviestuvo vietoje. Šūrfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420645; y 6106100. Nukasus 10 cm storio molio sluoksnį, šurfe atkastas 30-35 cm storio tamsiai pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Šiame sluoksnyje rasta gilzės fragmentas (neinventorizuotas). Įžemis, rausva molinga žemė, pasiektas 40 cm gylyje. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šūrfas kastas iki 75 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 17,48 m.

Šūrfas Nr. 6 (pav.12)

Šūrfas kastas 9 m PV kryptimi nuo Imsrės upės, būsimo šviestuvo vietoje. Šūrfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420644; y 6106139. Nukasus 10 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnį, šurfe atkastas 10-15 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis. Šiame sluoksnyje rasta XVII-XIX a. datuojama pilka **žiestos keramikos šukė (pav.39)**. Įžemis, šviesi molinga žemė, pasiektas 30 cm gylyje. Šūrfas kastas iki 18,02 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 18,57 m.

Šurfas Nr. 7 (pav.13; 14)

Šurfas kastas šalia esamų laiptelių, kairėje jų pusėje, ant kalvos, būsimos šviestuvo vietoje. Šurfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420649; y 6106262. Nukalus 5 cm velėnos sluoksnį, šurfe atidengtas 45 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Giliau – 5-10 cm storio šviesaus smėlio sluoksnis. Dar giliau - 10-30 cm storio permaišytas tamsiai rudos žemės sluoksnis. Po juo – 40 cm storio geltono smėlio sluoksnis. Šiame gylyje atkasti du šiluminės trasos vamzdžiai, todėl giliau nekasta. Įžemis nepasiektas. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 115 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 29,65 m.

Šurfas Nr. 8 (pav.15; 16)

Šurfas kastas 1 m ŠR kryptimi nuo būsimos takelio, būsimos šviestuvo vietoje. Šurfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420622; y 6106181. Nukalus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfe atkastas 30-40 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Įžemis, šviesi molinga žemė, pasiektas 45 cm gylyje. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 85 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 18,65 m.

Šurfas Nr. 9 (pav.17; 18)

Šurfas kastas 1 m ŠR kryptimi nuo būsimos takelio, būsimos šviestuvo vietoje. Šurfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420623; y 6106242. Nukalus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfe atkastas 20 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Įžemis, šviesi molinga žemė, pasiektas 25 cm gylyje. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 45 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 19,55 m.

Šurfas Nr. 10 (pav.19; 20)

Šurfas kastas 1 m R kryptimi nuo būsimos takelio, būsimos šviestuvo vietoje. Šurfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420650; y 6106166. Nukalus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfe atkastas 80 cm storio pilkos povelėninės žemės

sluoksnis. Įžemis, ruda molinga žemė, pasiektas 90 cm gylyje. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 100 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 17,87 m.

Šurfas Nr. 11 (pav.21; 22)

Šurfas kastas 1 m Š kryptimi nuo būsimo takelio, būsimo šviestuvo vietoje. Šurfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420603; y 6106192. Nukasus 5-10 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnį, iškart pasiektas įžemis - šviesi molinga žemė. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 45 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 18,87 m.

Šurfas Nr. 12 (pav.1; 2; 19)

Šurfas kastas 1 m Š kryptimi nuo būsimo takelio, būsimo šviestuvo vietoje. Šurfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420594; y 6106240. Nukasus 10-15 cm storio molio sluoksnį, šurfė atkastas 105 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis. Šiame sluosnyje rasta **42 žiestos ir lipdytos keramikos šukės, puoštos lygiagrečių ir banguotų linijų ornamentu, įkartėlėmis (pav.43; 44)**. Įžemis, šviesi molinga žemė, pasiektas 110 cm gylyje. Šurfas kastas iki 115 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 19,22 m.

Šurfas Nr. 13 (pav. 25; 26)

Šurfas kastas 1 m PR kryptimi nuo būsimo takelio, būsimo šviestuvo vietoje. Šurfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420575; y 6106217. Nukasus 20 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnį, iškart pasiektas įžemis - šviesi molinga žemė. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šurfas kastas iki 45 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 18,85 m.

Šūrfas Nr. 14 (pav.27; 28)

Šūrfas kastis 1 m R kryptimi nuo būsimos takelio, būsimos šviestuvo vietoje. Šūrfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420575; y 6106217. Nukarus 5 cm storio velėnos sluoksnį, šurfe atkastas 40 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis su horizontaliais 5 cm storio juodos žemės kultūrinio sluoksnio pėdsakais, kuriame rastas XI-XIII a. datuojamas **lipdyto puodo dugno fragmenas (pav.42)**. Po juo iškart pasiektas įžemis – šviesi molinga žemė. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šūrfas kastis iki 45 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 22,32 m.

Šūrfas Nr. 15 (pav.29; 30)

Šūrfas kastis 1 m Š kryptimi nuo būsimos takelio, būsimos šviestuvo vietoje. Šūrfas 1x1 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420536; y 6106238. Šurfe atkastas 50 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Po juo iškart pasiektas įžemis – šviesi molinga žemė. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šūrfas kastis iki 85 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 18,53 m.

Šūrfas Nr. 16 (pav.31; 32)

Šūrfas kastis 14 m V kryptimi nuo Imsrės upės, būsimos pavėsinės vietoje. Šūrfas 3x3 m dydžio, orientuotas pagal pasaulio šalis. Šurfo centro koordinatės – x 0420658; y 6106115. Šurfe atkastas 30 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis. Šiame sluoksnyje rastos dvi XVII-XIX a. datuojamos pilkos **žiestos keramikos šukės (pav.40)**. Po juo iškart pasiektas įžemis – šviesi molinga žemė. Šiame gylyje šurfe išryškėjo trys pilkos 120x85 cm; 135x70 cm ir 160x50 cm dydžio netaisyklingo ovalo formos dėmės, daryti jų skersiniai pjūviai (**pav.33-35**). Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Šūrfas kastis iki 35 cm gylio. Habs Š šurfo kampe – 18,38 m.

Pjūvis Nr. 1 (pav. 33) fiksuotas V šurfo sienelėje, kai šalia V sienelės, įžemyje, 35 cm gylyje išryškėjo 120x85 cm dydžio pilka ovalo formos dėmė. Duobė užpildyta 60 cm tamsiai pilka ir 15 cm šviesiai pilka žeme. Įsigilinta 75 cm. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta.

Pjūvis Nr. 2 (pav. 34) fiksuotas R šurfo sienelėje, ŠR jo kampe, kai šalia R sienelės, įžemyje, 35 cm gylyje išryškėjo 135x70 cm dydžio pilka ovalo formos dėmė. Duobė užpildyta 60 cm tamsiai pilka žeme. Įsigilinta 65 cm. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta.

Pjūvis Nr. 3 (pav. 35) fiksuotas R šurfo sienelėje, kai šalia R sienelės, įžemyje, 35 cm gylyje išryškėjo 160x50 cm dydžio pilka ovalo formos dėmė. Duobė užpildyta 55 cm tamsiai pilka žeme. Įsigilinta 60 cm. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta.

ARCHEOLOGINIŲ ŽVALGYMŲ APRAŠYMAS

Projektuojamų šviestuvų kabelių vietoje mechanizuotai buvo nuimtas 30 cm pločio, iki 35 cm storio augalinis grunto sluoksnis (**pav.36**), takų vietoje - 1,5 m pločio, 40 cm storio augalinis grunto sluoksnis (**pav.37-38**). Archeologinių žvalgymų metu PR gyvenvietės dalyje, būsimο tako vietoje, šalia tiltelio (plane pažymėto Nr. 6) P pusės **раста žiesta ornamentuota keramikos šukė**, datuojama XVII-XVIII a. (**pav.41**), radinio koordinatės – x 0420640, y 6106138, šalia šurfo Nr.12, būsimο tako vietoje **раста žiesta keramikos šukė**, datuojama XIX-XX a. (**pav.41**), radinio koordinatės – x 0420592, y 6106240. Viso žvalgytas 890 kvadratinių metrų plotas.

IŠVADOS

2011 metų rugsėjo mėnesį buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrimai ir žvalgymai Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k. 23894) vietoje.

Archeologiniai žvalgomieji tyrimai atlikti kasant 28 kvadratinių metrų plotą: keturis 1x2 m dydžio šurfus projektuojamų pėsčiųjų tiltelių polių vietose, vieną 3x3 m dydžio šurfą projektuojamos pavėsinės vietoje, vienuolika 1x1 m dydžio šurfų projektuojamų šviestuvų vietose. Projektuojamų takų vietose mechanizuotai nuėmus 1,5 m pločio, 35 cm storio augalinio grunto sluoksnį, o šviestuvų kabelių vietose mechanizuotai nuėmus 30 cm pločio, iki 35 cm storio augalinio grunto sluoksnį, darbų metu buvo atliekami archeologiniai žvalgymai. Viso žvalgytas 890 kvadratinių metrų plotas.

Šurfe Nr. 6, 9 m PV kryptimi nuo Imsrės upės, būsimo šviestuvo vietoje, 10 cm gylyje atkastas 10-15 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis, kuriame rasta XVII-XIX a. datuojama pilka žiestos keramikos šukė.

Šurfe Nr. 12, esančiame P senovės gyvenvietės dalyje palei piliakalnį aptiktas 105 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis. Šiame šurfe rasta 42 žiestos ir lipdytos keramikos šukės, puoštos lygiagrečių ir banguotų linijų ornamentu, įkartėlėmis. Pagal rastą keramiką kultūrinį sluoksnį galima būtų datuoti II tūkstantmečio I puse (XI-XIII a.).

Šurfe Nr. 14 atkastas 40 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis su horizontaliais 5 cm storio juodos žemės kultūrinio sluoksnio pėdsakais, kuriame rastas XI-XIII a. datuojamas lipdyto puodo dugno fragmenas.

Šurfe Nr. 16, 30 cm storio pilkame povelėninės žemės sluoksnyje rastos dvi XVII-XIX a. datuojamos pilkos žiestos keramikos šukės.

Archeologinių žvalgymų metu PR gyvenvietės dalyje, būsimo tako vietoje, šalia tiltelio (plane pažymėto Nr. 6) P pusės rasta žiesta ornamentuota keramikos šukė, datuojama XVII-XVIII a., šalia šurfo Nr.12, būsimo tako vietoje rasta žiesta keramikos šukė, datuojama XIX-XX a.

Kituose šurfuose radinių ar archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Ateityje vykdant bet kokius žemės judinimo darbus šioje teritorijoje būtini archeologiniai tyrimai.

Simona Šivoplaikė Šurfs

RADINIŲ SĄRAŠAS

Keramika																																		
Radinių sąrašo inventorinis Nr.	Pav. Nr.	Vieta	Sluoksnis (gylis (m))	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis	Radinių kieki s	Keramikos rūšis				Formavimo technika	Išorinis		Profilis	Molis		Paviršius		Masės spalva	Glazūra		Ornamentika		Fragmento storis (mm)		Fragmento dydis (cm)								
							ne gla zūr uot	bal ta ma sė	ak mas	gla zūr uot a		angos skers muo (mm)	dugno skers muo (mm)		prie maiš os	priem aišų kiekis	išorės spalva	vidaus spalva		spalva	vieta	orname ntas	vieta	min.	max.	Aukš tis	Plotis							
							x	x	x	x																								
1	39	Šurfas Nr.6	20-25 cm	p	s	1	x			ž				sm.	v.	p.	p.	p.						4	6	3	2,2							
2	40	Šurfas Nr.16	0-30 cm	p	s	1	x			ž				sm.	v.	p.	p.	p.						4	5	2,5	2							
3	40	Šurfas Nr.16	0-30 cm	p	s	1	x			ž				sm.	v.	p.	p.	p.						3	5	1,8	1,5							
4	41	x 0420640,	0 cm	p	p	1	x			ž		I	sm.	v.	p.	p.	p.			horiz.lin.	išor.		6	8	4	3,3								
5	41	x 0420592,	0 cm	p	s	1	x			ž			sm.	m.	r.	r.	r.						3	5	3	1								
6	42	Šurfas Nr.14	5-45 cm	p	đug.	3	x			l			gr.g	đ.	r.	j.	r.			grubl.	išor.		12	26	8	5,5								
7	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			l			g	v.	r.	g.	j.			horiz.jsp.	išor.		7	13	4,5	3,3								
8	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	p	1	x			ž		C	sm.	v.	r.	j.	j.						5	7	2,8	2,7								
9	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			l			gr.g.	v.	g.	r.	r.						7	12	5	3,5								
10	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			l			gr.g.	v.	r.	r.	p.						8	12	3	2,5								
11	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			l			gr.g.	v.	r.	j.	j.						7	11	3,8	4,8								
12	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			l			gr.g.	đ.	p.	j.	p.						2	6	3,3	3,7								
13	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			l			gr.r	m.	r.	j.	j.						8	10	3,2	2,9								
14	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			l			gr.g.	đ.	r.	r.	r.						8	11	3,5	4,7								

Keramika																												
Radinių sąrašo inventorinis Nr.	Pav. Nr.	Vieta	Stuoksnis (gylis (mm))	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis	Radinių kieki s	Keramikos rūšis				Formavimo technika	Išorinis		Profilis	Molis		Paviršius		Masės spalva	Glazūra		Ornamentika		Fragmento storis (mm)		Fragmento dydis (cm)		
							ne gla zūr uot	bal ta mase	ak mas	gla zūr uot a		angoskersmuo (mm)	dugno skersmuo (mm)		prie maiš os	priem aišų kiekis	išorės spalva	vida us spalva		spalva	vieta	orname ntas	vieta	min.	max.	Aukš tis	Plotis	
							x	x	x	x																		
15	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	đ.	r.	j.	j.							9	1,5	4,3	3,7	
16	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	p	1	x			1		I	gr.g.	v.	r.	g.	r.			horiz.jsp.	išor.	6	8	3,2	4,2			
17	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	p	1	x			1		I	gr.g.	m.	r.	r.	r.			horiz.jsp.	išor.	9	12	3,5	5,9			
18	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	j.	p.						8	10	3,3	2,8		
19	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	r.	r.	r.						3	5	3	3,3		
20	43	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	đ.	r.	r.	p.						3	8	4	4,5		
21	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	đ.	r.	r.	r.			horiz.jsp.	išor.	10	15	5	5			
22	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	đug.	1	x			1			sm.	v.	j.	p.	r.						6	15	1,7	4,5		
23	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	đ.	r.	j.	j.						7	10	4,5	3		
24	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	j.	r.			horiz.jsp.	išor.	12	17	4	2,5			
25	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	g.	j.	r.						7	10	3	1,6		
26	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	r.	j.			horiz.jsp.	išor.	4	12	3,5	4			
27	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	r.	j.						4	6	1,2	1,3		
28	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	j.	j.						8	11	2	2,7		

Keramika

Radinių sąrašo inventorinis Nr.	Pav. Nr.	Vieta	Sluoksnis (gylis (m))	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis	Radinių kieki s	Keramikos rūšis				Formavimo technika	Išorinis		Profilis	Molis		Paviršius		Masės spalva	Glazūra		Ornamentika		Fragmento storis (mm)		Fragmento dydis (cm)	
							ne gla zūr uot	bal ta ma sė	ak mas	gla zūr uot a		angos skers muo (mm)	dugno skers muo (mm)		prie maiš os	priem aišų kiekis	išorės spalva	vidaus spalva		spalva	vieta	orname ntas	vieta	min.	max.	Aukš tis	Plotis
							x	x	x	x																	
29	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	r.	j.	r.			horiz.lin.	išor.	8	14	5,5	3,8		
30	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	r.	j.	r.					4	10	2,8	2		
31	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	p	1	x			1		I	gr.g.	m.	r.	g.	p.			horiz.jsp.	išor.	5	7	3,5	6,8		
32	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	g.	j.	j.					11	13	4	2,8		
33	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	d.	r.	g.	p.			horiz.jsp.	išor.	3	14	3,2	2,5		
34	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	j.	r.					5	8	4,3	3,5		
35	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	g.	j.	j.					9	11	3,2	3,2		
36	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	j.	r.					5	8	2,5	1,8		
37	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			ž			sm.	m.	p	g.	p.					4	4	2,4	1,6		
38	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	d.	j.	j.	j.					2	3	2,2	2		
39	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	p	j.	p.					5	8	1,4	2		
40	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	g.	g.	g.					2	6	1,7	1		
41	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	g.	g.	r.					2	4	1,5	1,5		
42	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	p	1	x			1		I	gr.g.	m.	p	p.	p.					8	12	1,5	2,4		
43	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	d.	j.	j.	j.					3	5	2	1,3		
44	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	r.	r.					4	7	2,3	2,3		
45	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	d.	r.	j.	j.					12	13	2	1,3		
46	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	p	p.	p.					5	14	2,7	2,1		
47	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	v.	r.	r.	r.					4	4	1,8	1,9		
48	44	Šurfas Nr.12	10-105 cm	p	s	1	x			1			gr.g.	m.	g.	j.	p.					4	8	1,7	2		

Sutrumpinimai:

indo rūšis: p – puodas;

išlikusi indo dalis: s – sienelė, dug. – dugnelis, p – pakraštėlis

formavimo technika: ž – žiesta, l - lipdyta;

priemaišos: gr.g. – grūstas granitas, sm. – smulkios mineralinės priemaišos;

priemaišų kiekis: m- mažai, d – daug, vid. – vidutiniškai;

spalva: p. – pilka, r. – ruda, j. – juoda, ž. – žalia, rusv. – rusva;

vieta: vid. – vidus;

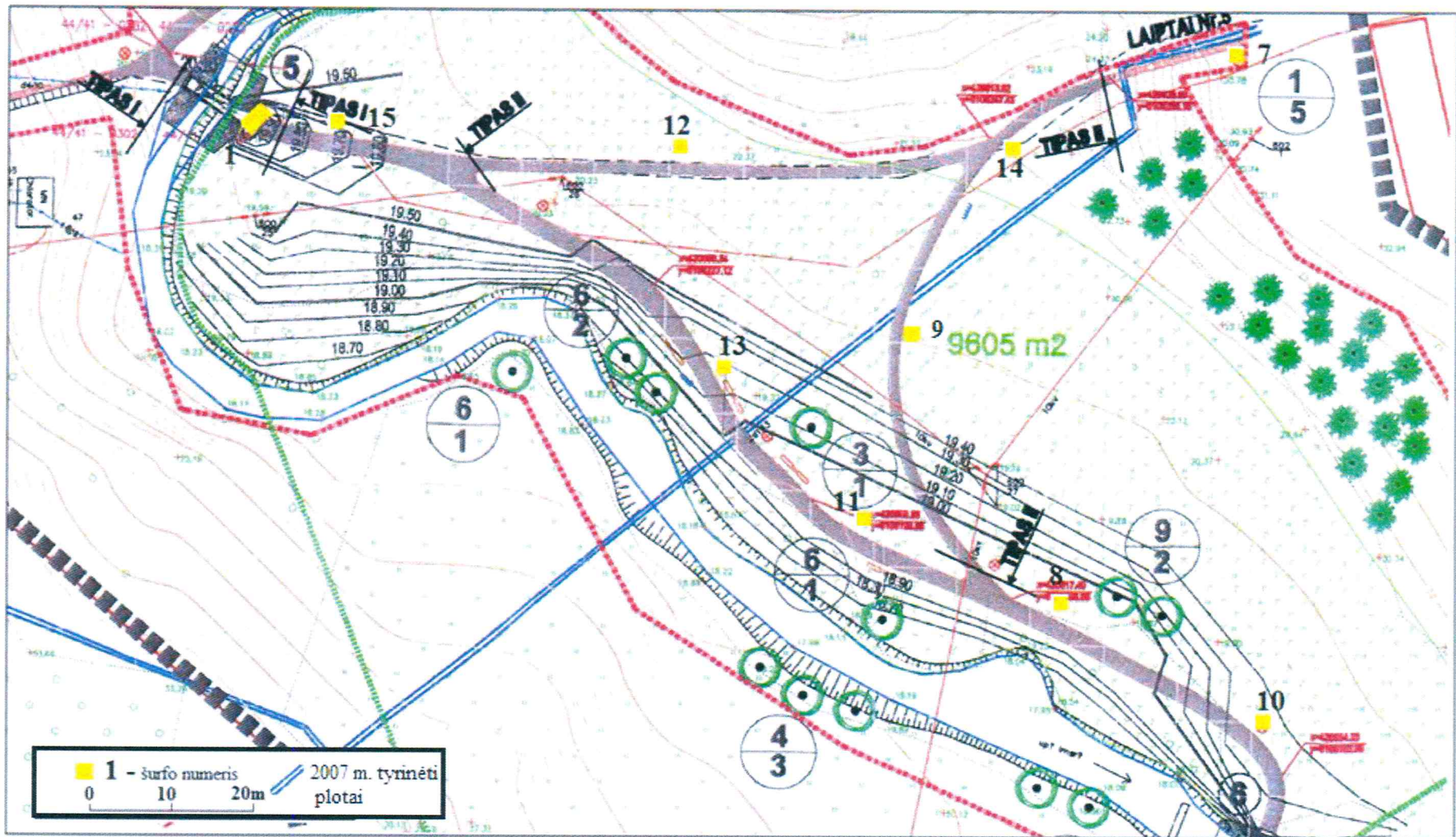
ornamentavimo technika: horiz.lin.- horizontaliomis linijomis, horiz. įsp. – horizontaliaais įspaudėliais.

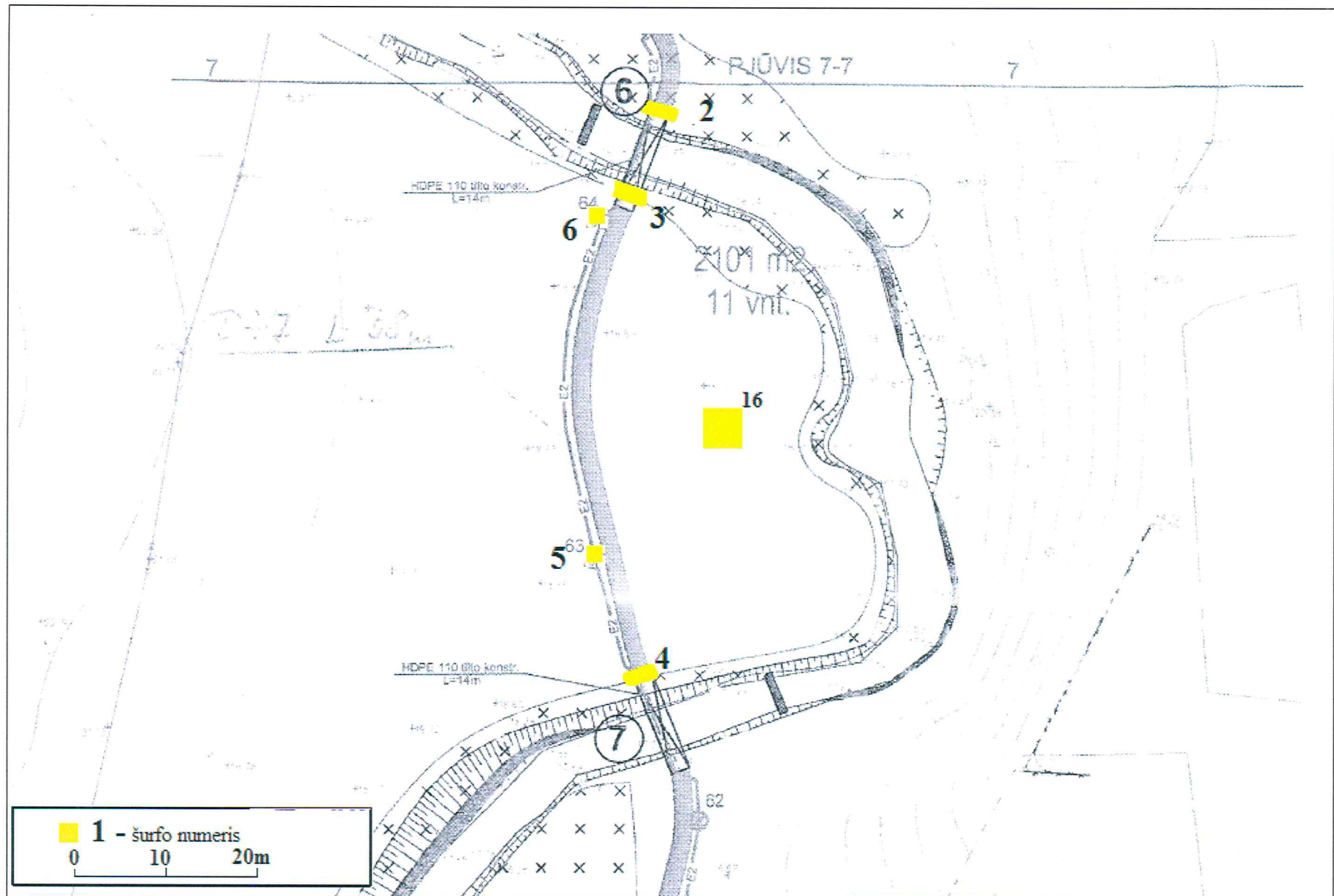
PLANŲ SĄRAŠAS

PLANAS 1 – Tyrinėtų vietų planas A

PLANAS 2 – Tyrinėtų vietų planas B

PLANAS 1 – Tyrinėtų vietų planas A

ILIUSTRACIJŲ SĄRAŠAS

Pav. 1 Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietė nuo piliakalnio

Pav. 2 Šurfo Nr. 1 R sienelė iš V

Pav. 3 Šurfo Nr. 1 Š sienelė iš P

Pav. 4 Šurfo Nr. 2 Š sienelė iš P

Pav. 5 Šurfo Nr. 2 iš V sienelė iš R

Pav. 6 Šurfo Nr. 3 iš Š sienelė iš P

Pav. 7 Šurfo Nr. 3 iš V sienelė iš R

Pav. 8 Šurfo Nr. 4 P sienelė iš Š

Pav. 9 Šurfo Nr. 4 iš R sienelė iš V

Pav. 10 Šurfo Nr. 5 V sienelė iš R

Pav. 11 Šurfo Nr. 5 R sienelė iš V

Pav. 12 Šurfo Nr. 6 V sienelė iš R

Pav. 13 Šurfo Nr. 7 P sienelė iš Š

Pav. 14 Šurfo Nr. 7 Š sienelė iš P

Pav. 15 Šurfo Nr. 8 R sienelė iš V

Pav. 16 Šurfo Nr. 8 Š sienelė iš P

Pav. 17 Šurfo Nr. 9 iš R sienelė iš V

Pav. 18 Šurfo Nr. 9 Š sienelė iš P

Pav. 19 Šurfo Nr. 10 P sienelė iš Š

Pav. 20 Šurfo Nr. 10 R sienelė iš V

Pav. 21 Šurfo Nr. 11 Š sienelė iš P

- Pav. 22** Šurfo Nr. 11 V sienelė iš R
- Pav. 23** Šurfo Nr. 12 iš P sienelė iš Š
- Pav. 24** Šurfo Nr. 12 V sienelė iš R
- Pav. 25** Šurfo Nr. 13 Š sienelė iš P
- Pav. 26** Šurfo Nr. 13 R sienelė iš V
- Pav. 27** Šurfo Nr. 14 R sienelė iš V
- Pav. 28** Šurfo Nr. 14 P sienelė iš Š
- Pav. 29** Šurfo Nr. 15 P sienelė iš Š
- Pav. 30** Šurfo Nr. 15 V sienelė iš R
- Pav. 31** Šurfas Nr. 16 iš Š
- Pav. 32** Šurfo Nr. 16 R sienelė iš V
- Pav. 33** Šurfo Nr. 16 pirmos duobės pjūvis iš R
- Pav. 34** Šurfo Nr. 16 antros duobės pjūvis iš V
- Pav. 35** Šurfo Nr. 16 trečios duobės pjūvis iš R
- Pav. 36** Mech. nuimtas grunto sluoksnis kabelių vietoje R senovės gyvenvietės dalyje
- Pav. 37** Būsimos takų vietos centrinėje senovės gyvenvietės dalyje
- Pav. 38** Būsimos takų vietos P senovės gyvenvietės dalyje
- Pav. 39** Keramika, inv. Nr.1
- Pav. 40** Keramika, inv. Nr.2; 3
- Pav. 41** Keramika, inv. Nr.4;5
- Pav. 42** Keramika, inv. Nr.6
- Pav. 43** Keramika, inv. Nr.7-20
- Pav. 44** Keramika, inv. Nr. 21-48

Pav. 1 Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietė nuo piliakalnio

Pav. 2 Šurfo Nr. 1 R sienelė iš V

Pav. 3 Šurfo Nr. 1 Š sienelė iš P

Pav. 4 Šurfo Nr. 2 Š sienelė iš P

Pav. 5 Šurfo Nr. 2 iš V sienelė iš R

Pav. 6 Šurfo Nr. 3 iš Š sienelė iš P

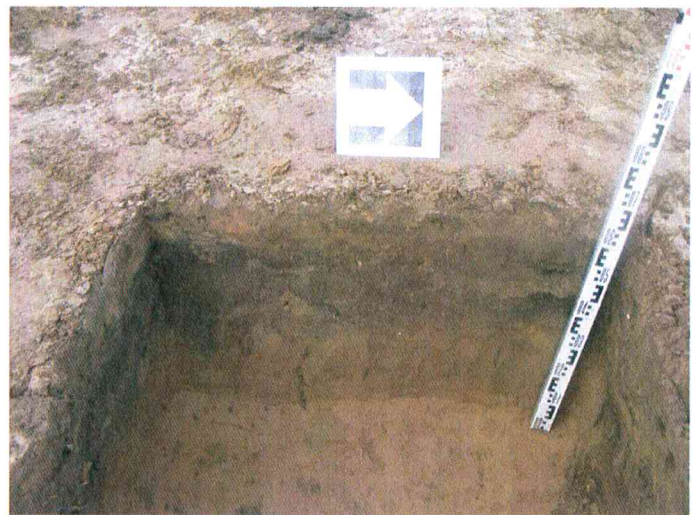
Pav. 7 Šurfo Nr. 3 iš V sienelė iš R

Pav. 8 Šurfo Nr. 4 P sienelė iš Š

Pav. 9 Šurfo Nr. 4 iš R sienelė iš V

Pav. 10 Šurfo Nr. 5 V sienelė iš R

Pav. 11 Šurfo Nr. 5 R sienelė iš V

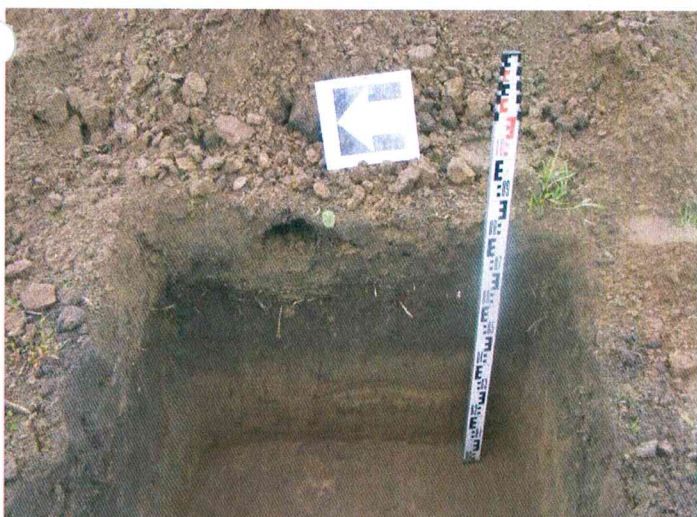
Pav. 12 Šurfo Nr. 6 V sienelė iš R

Pav. 13 Šurfo Nr. 7 P sienelė iš Š

Pav. 14 Šurfo Nr. 7 Š sienelė iš P

Pav. 15 Šurfo Nr. 8 R sienelė iš V

Pav. 16 Šurfo Nr. 8 Š sienelė iš P

Pav. 17 Šurfo Nr. 9 iš R sienelė iš V

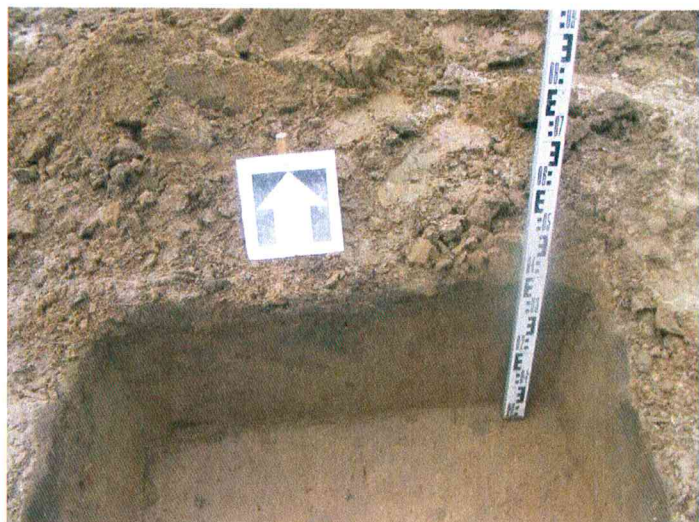
Pav. 18 Šurfo Nr. 9 Š sienelė iš P

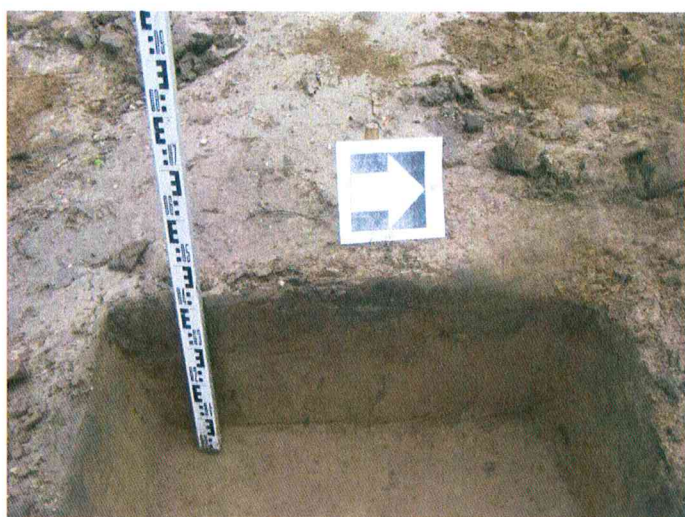
Pav. 19 Šurfo Nr. 10 P sienelė iš Š

Pav. 20 Šurfo Nr. 10 R sienelė iš V

Pav. 21 Šurfo Nr. 11 Š sienelė iš P

Pav. 22 Šurfo Nr. 11 V sienelė iš R

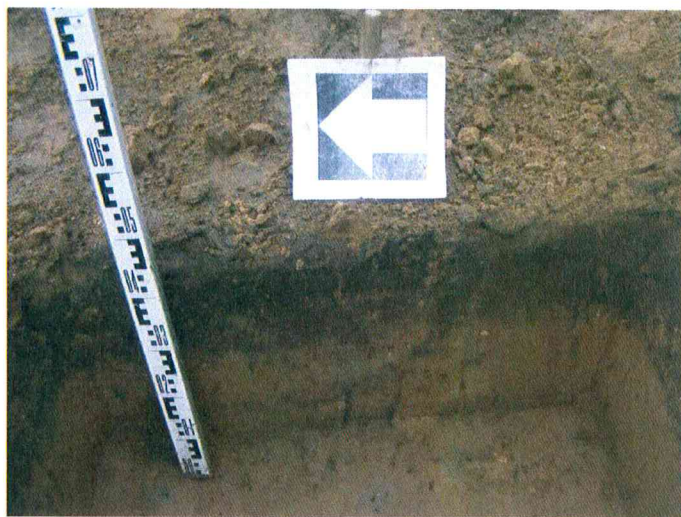
Pav. 23 Šurfo Nr. 12 iš P sienelė iš Š

Pav. 24 Šurfo Nr. 12 V sienelė iš R

Pav. 25 Šurfo Nr. 13 Š sienelė iš P

Pav. 26 Šurfo Nr. 13 R sienelė iš V

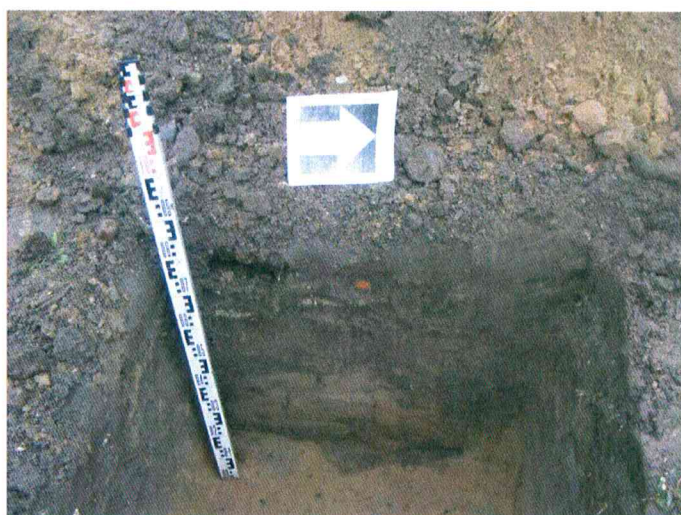
Pav. 27 Šurfo Nr. 14 R sienelė iš V

Pav. 28 Šurfo Nr. 14 P sienelė iš Š

Pav. 29 Šurfo Nr. 15 P sienelė iš Š

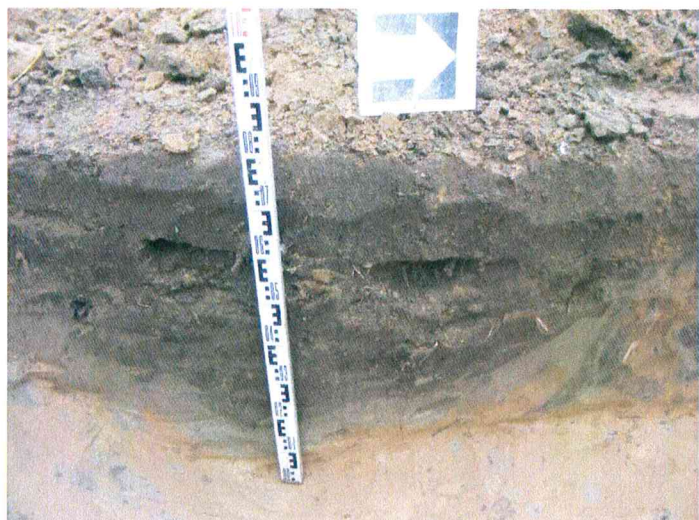
Pav. 30 Šurfo Nr. 15 V sienelė iš R

Pav. 31 Šurfas Nr. 16 iš Š

Pav. 32 Šurfo Nr. 16 R sienelė iš V

Pav. 33 Šurfo Nr. 16 pirmos duobės pjūvis iš R

Pav. 34 Šurfo Nr. 16 antros duobės pjūvis iš V

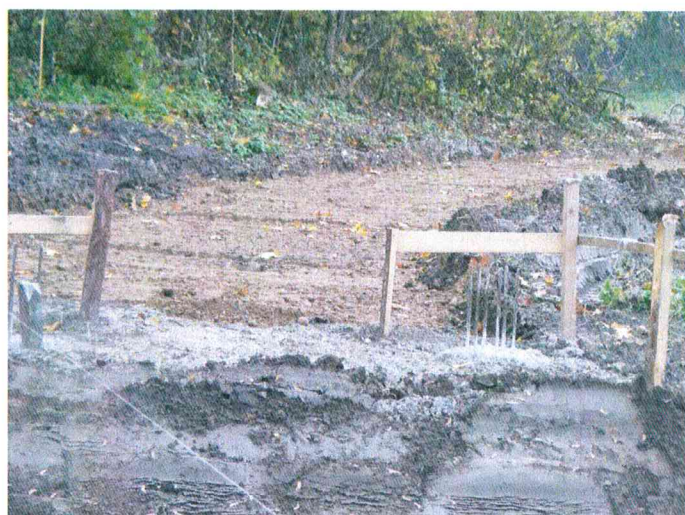
Pav. 35 Šurfo Nr. 16 trečios duobės pjūvis iš R

Pav. 36 Mechanizuotai nuimtas grunto sluoksnis kabelių vietoje R senovės gyvenvietės dalyje

Pav. 37 Būsimos taku vietas centrīnēje senovės gyvenvietės dalyje

Pav. 38 Būsimos taku vietas P senovės gyvenvietės dalyje

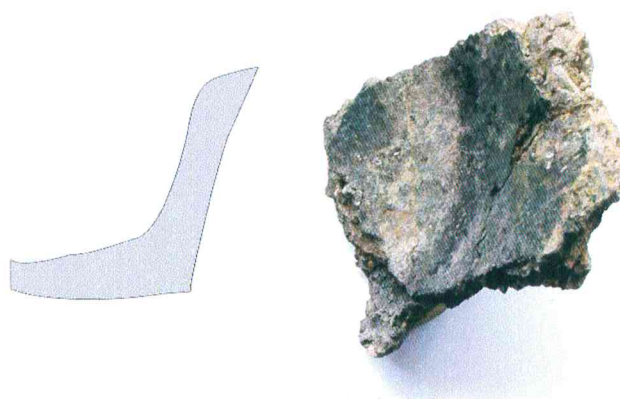
Pav. 39 Keramika, inv. Nr.1

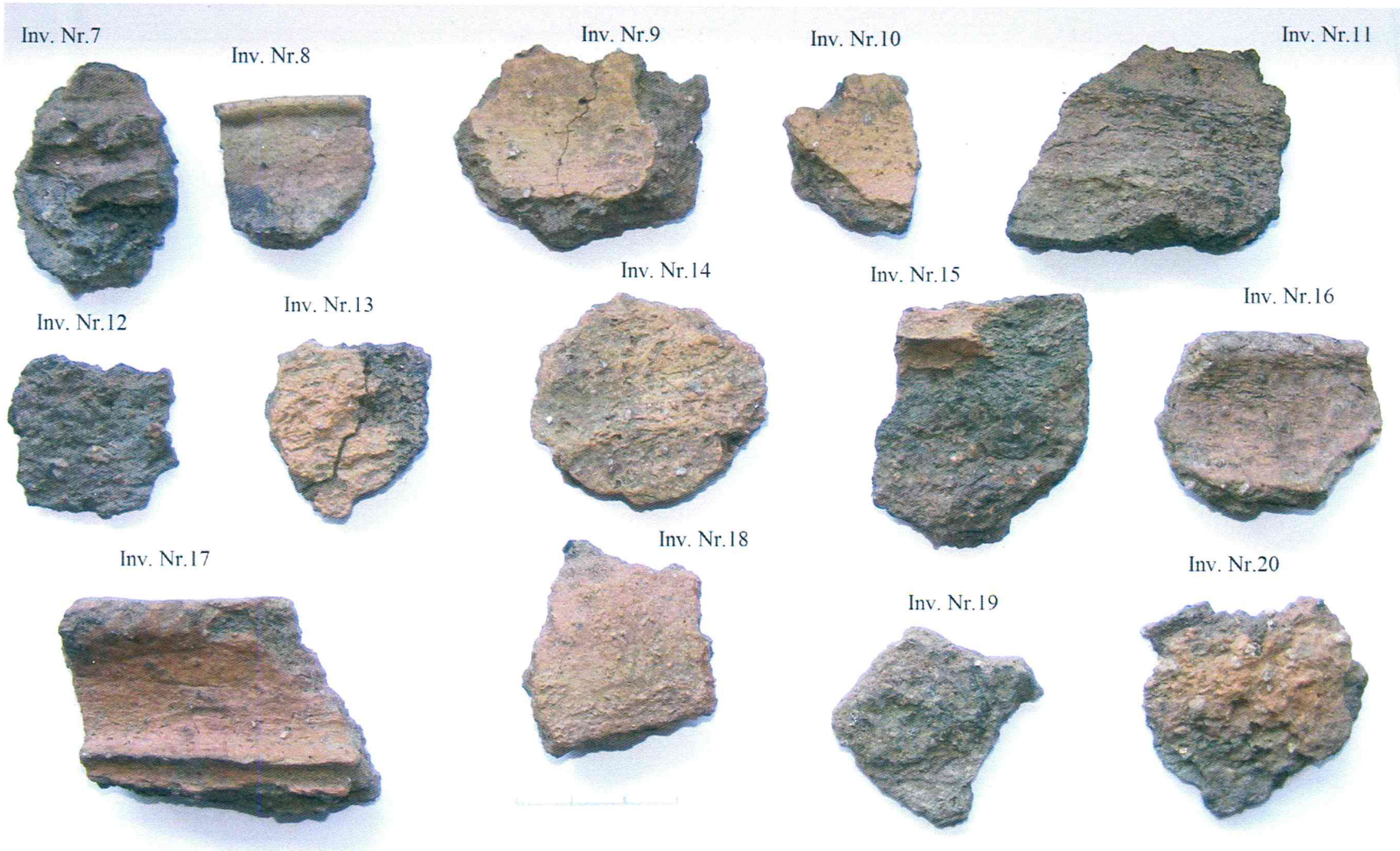
Pav. 40 Keramika, inv. Nr.2; 3

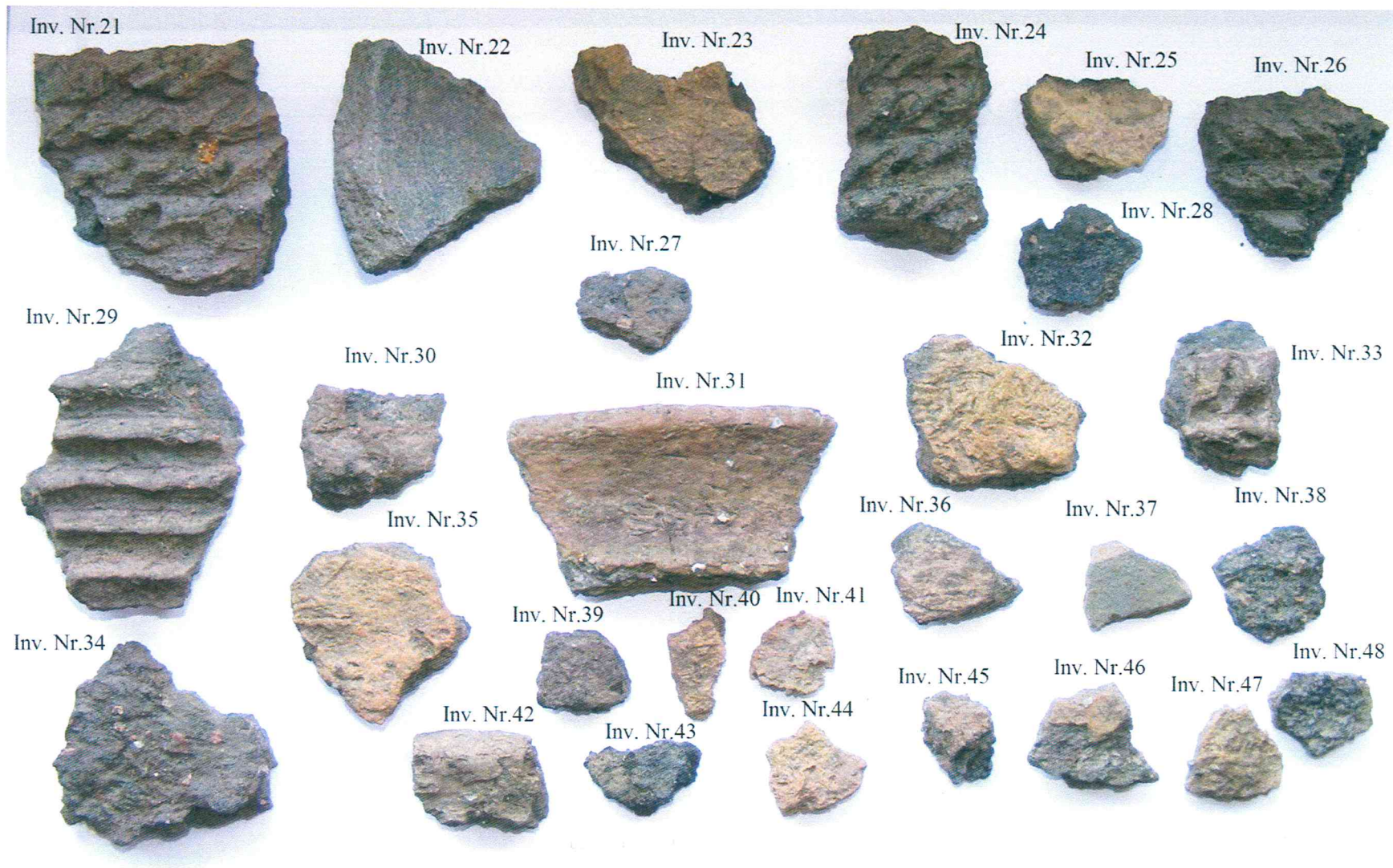
Pav. 41 Keramika, inv. Nr.4;5

Pav. 42 Keramika, inv. Nr.6

Pav. 43 Keramika, inv. Nr.7-20

Pav. 44 Keramika, inv. Nr. 21-48

PRIEDŲ SĄRAŠAS

PRIEDAS 1 – Tyrimų projektas

PRIEDAS 2 – Leidimas vykdyti archeologinius tyrimus

PRIEDAS 3 – Radinių pridavimo aktas

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTUI

MOKSLINEI ARCHEOLOGIJOS KOMISIJAI

**Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k. 23894) (Tauragės aps., Jurbarko miestas)
2011 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ir archeologinių žvalgymų**

PROJEKTAS

2011 09 08

2011 m. Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k. 23894) vietoje planuojama įrengti medinius laiptus, trinkelį ir skaldos takus, šviestuvus, pavėsinę, suolus ir pėsčiųjų tiltelius.

Jurbarko piliakalnis (u.k. 2036), vad. Bišpiliu, Višpiliu yra Š Jurbarko miesto dalyje, 1,4 m į Š nuo Imsrės ir Miltuvos santakos. Piliakalnis įrengtas Imsrės upelio kairiajame krante esančioje aukštumoje. Į P ir PR nuo piliakalnio yra senovės gyvenvietė. Gyvenvietė yra išsidėsčiusi Imsrės viršutinėje terasoje, kolektyviniais sodais užsodintame lauke ir Imsrės slėnyje, abipus upelio.

Jurbarko piliakalnio gyvenvietė buvo žvalgyta 1960 m., R. Rimantienės (Lietuvos istorijos institutas). Gyvenvietės teritorijoje surasta žiestos ir lipdytos keramikos puodų šukių. 1972 m. žvalgymai ir vykdyti R. Olišausko (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba) ir 1990 m. S. Berulio (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba). 1996 05 29 Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba nustatė ir patvirtino paminklo teritoriją. 1997 12 31 Kultūros paveldo departamento nutarimu Nr.380 įrašyta į Registrą.

2006 m. žvalgomuosius archeologinius tyrimus Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietėje vykdė E. Pranckėnaitė. Jų metu buvo ištirta 1,2 m pločio ir 158 m ilgio juosta. P senovės gyvenvietės dalyje palei piliakalnį, kairėje Imsrės upelio pusėje, tyrimų metu aptiktas 0,4-1,3 m storio kultūrinis sluoksnis su plonais sąnašinio smėlio tarp sluoksniais⁶.

Jurbarko savivaldybės užsakymu, archeologiniais žvalgomaisiais tyrimais planuojama ištirti 28 kvadratinį metrų plotą, kasant keturis 1x2 m dydžio šurfus projektuojamų pėsčiųjų tiltelių polių vietose, vieną 3x3 m dydžio šurfą projektuojamos pavėsinės vietoje, vienuolika 1x1 m dydžio šurfų projektuojamų suolų ir šviestuvų vietose. Kadangi projektuojamų laiptų vietą 2006 m.

⁶ Pranckėnaitė E., Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) (Tauragės aps., Jurbarko miestas) 2006 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita

ištyrė E. Pranckėnaitė ir kultūrinio sluosnio ar archeologinių radinių šioje vietoje neaptiko⁷, papildomai žvalgoma laiptų vietoje nebus.

Projektuojamų takų vietoje mechanizuotai bus nuimamas iki 35 cm storio augalinis grunto sluoksnis. Kadangi kultūrinis sluoksnis (esantis 0,4-1,3 m gylyje) pasiektas nebus, darbų metu bus atliekamai archeologiniai žvalgymai. Viso planuojama žvalgyti 890 kvadratinių metrų plotą.

Tyrimų metu, radus archeologiškai vertingą kultūrinį sluoksnį, tyrimų projektas gali būti koreguojamas. Tyrimus planuojama atlikti rugsėjo-spalio mėnesiais.

Archeologė

Simona Širvydaitė

⁷ **Pranckėnaitė E.**, Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) (Tauragės aps., Jurbarko miestas) 2006 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, p.7-11

L E I D I M A S

vykdyti archeologinius tyrimus

2011-09-14 Nr. 232
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **S. Šivydaitei**

Vykdyti Jurbarko piliakalnio su gyvenvieta (23894) teritorijos, Jurbarko r. sav., Jurbarko m., **archeologinius žvalgomočius tyrinėjimus,**

taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k. 23894) (Tauragės aps., Jurbarko miestas) 2011 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ir archeologinių žvalgymų projektas. 2011-09-08, Nr. 232.

Apskaitos skyriaus vyr. specialistė,
pavadojanti vedėja

R. Kuncevičienė

JURBARKO KRAŠTO MUZIEJUS

Savivaldybės biudžetinė įstaiga. Vydūno g. 21, 74119 Jurbarkas. Tel. / Faks. (8 447) 52710. El. p. jkm@takas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 158752243

Tvirtinu:
Muziejaus direktorė

EKSPONATŲ PERDAVIMO IR PRIĖMIMO NUOLATINIAM SAUGOJIMUI AKTAS

2011 m. spalio mėn. 28 d. Nr. 3

Jurbarko krašto muziejus, atstovaujamas fondų saugotojos Aidos Drejerienės, 2011 m. spalio mėn. 28 d.

priėmė, o archeologė Simona Širvydaitė (tel. 867407078, el. p. japonologe@gmail.com) perdavė nuolatiniam saugojimui šias vertybes :

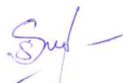
Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k.23894) ;Jurbarko r. , 2011 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų radiniai

Eil. Nr.	Eksponato arba muziejinės vertybės pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaičius	Būklė	Suma (Lt)	Pastabos
1	Keramika	48			
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					

Iš viso priimta (skaičiais ir žodžiais) 48 (keturiasdešimt aštuoni) vienetai.

Aktas sudarytas 4 (keturiais) egzemplioriais.

Perdavė

(Parašas)

Simona Širvydaitė
(Vardas, pavardė)

Priėmė

(Parašas)

Aida Drejerienė
(Vardas, pavardė)

ATL

Simona Širvydaite

Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietė

Jurbarko piliakalnis (u.k. 2036), vad. Bišpiliu, Višpiliu yra Š Jurbarko miesto dalyje, 1,4 m į Š nuo Imsrės ir Miltuvos santakos, 0,55 km į ŠR nuo Miltuvos kairiojo kranto ir 0,1 km ta pačia kryptimi nuo Jurbarko kapinių.

Piliakalnis įrengtas Imsrės upelio kairiajame krante esančioje aukštumoje. Iš Š, V ir P jį juosia Imsrės upelis ir jo slėnis, iš R – aukštuma. Piliakalnio šlaitai nuo slėnio status, iki 17-20 m aukščio. Viršuje yra 58 m ilgio R-V kryptimi ir 28 m pločio aikštelė, kurios R gale yra 5 m aukščio nuo aikštelės puslankiu supiltas pylimas.

Į P ir PR nuo piliakalnio yra senovės gyvenvietė. Gyvenvietė yra išsidėsčiusi Imsrės viršutinėje terasoje, kolektyviniais sodais užsodintame lauke ir Imsrės slėnyje, abipus upelio. Gyvenvietės teritorijos plotas yra 200 m ilgio Š-P kryptimi ir iki 170 m pločio.

Piliakalnis apardytas XIX a. pb., kasinėjant dvarininkui J.Vasilčikovui – aikštelės centrinėje dalyje buvo iškastos dvi keturkampės 2 kvadratinį metrų duobės. Šių kasinėjimų metu rasta žiastos keramikos, puoštos lygiagrečių ir banguotų linijų ornamentu, lipdytų puodų šukių, aptikta nemažai geležinių strėlių antgalių, keletas ietgalių, peilių, raktų, žalvarinių įvijų, pasaginių aguoninėmis ir keturkampėmis galvutėmis ir apskritinių plokštelių segių, taip pat apyrankių plonėjančiais ir gyvuliniais galais, keli sidabriniai ilgieji lydiniai, keletas gintarinių karolių, smiltainio akmens bei molio verpstukų.¹

Piliakalnio gyvenvietė buvo žvalgyta 1960 m., R. Rimantienės (Lietuvos istorijos institutas)². Gyvenvietės teritorijoje surasta žiastos ir lipdytos keramikos puodų šukių. 1972 m. žvalgymai vykdyti R. Olišausko (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba)³ ir 1990 m. S. Berulio (Mokslinė metodinė kultūros paminklų apsaugos taryba)⁴. 1996 05 29 Mokslinė metodinė

¹ **Dowgird T.**, Mapa archeologiczna okolicy nad dubiskiej od miasteczka Betygoły do okolicy Surwiłły // Przegląd historyczny. Warszawa. 1909. T. VIII, p. 365.

² **Rimantienė R.**, Lietuvos TSR MA Istorijos instituto archeologinės žvalgomosios ekspedicijos, vykdytos 1960.06.10-1960.06.20 d.d. numatytos statyti Jurbarko HES rajone ataskaita/ Jurbarko, Kauno, Šakių raj./ LII, B.93

³ **Olišauskas R.**, 1972 m. spalio mėn. 9-13 d.d. archeologinės žvalgomosios ekspedicijos po Jurbarko rajoną ataskaita. LII, B.364

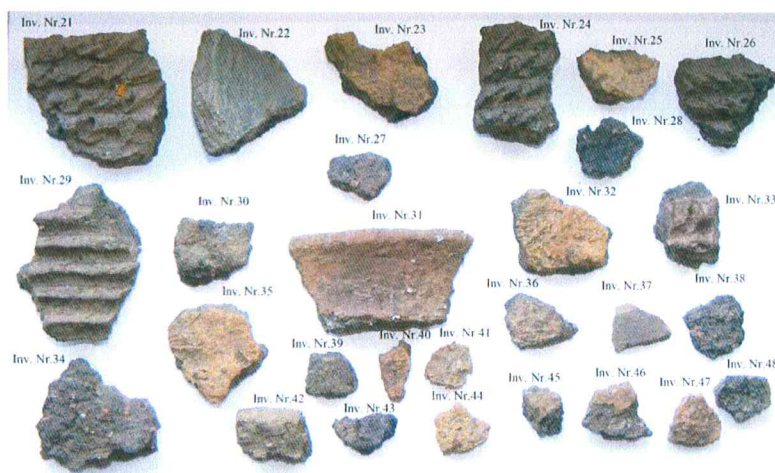
⁴ **Berulis S.**, 1990 metų MMT žvalgomosios ekspedicijos po Jurbarko rajoną ataskaita. LII, B.1719

kultūros paminklų apsaugos taryba nustatė ir patvirtino piliakalnio su gyvenvietė teritoriją. 1997 12 31 Kultūros paveldo departamento nutarimu Nr.380 jis įrašytas į Kultūros vertybių registrą.

2006 m. žvalgomojusius archeologinius tyrimus Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietėje vykdė E. Pranckėnaitė. Jų metu buvo ištirta 1,2 m pločio ir 158 m ilgio juosta. P senovės gyvenvietės dalyje palei piliakalnį, kairėje Imsrės upelio pusėje, tyrimų metu aptiktas 0,4-1,3 m storio kultūrinis sluoksnis su plonais sąnašinio smėlio tarp sluoksniais⁵.

2011 metų rugsėjo mėnesį planuojant įrengti medinius laiptus, trinkelį ir skaldos takus, šviestuvus, pavėsinę, suolus ir pėsčiųjų tiltelius, Jurbarko savivaldybės užsakymu, buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrimai ir žvalgymai Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (u.k. 23894) vietoje. Archeologiniai žvalgomieji tyrimai atlikti kasant 28 kvadratinį metrų plotą: keturis 1x2 m dydžio šūrfus projektuojamų pėsčiųjų tiltelių polių vietose, vieną 3x3 m dydžio šūrfą projektuojamos pavėsinės vietoje, vienuolika 1x1 m dydžio šūrfų projektuojamų šviestuvų vietose. Projektuojamų takų vietose mechanizuotai nuėmus 1,5 m pločio, 35 cm storio augalinio grunto sluoksnį, o šviestuvų kabelių vietose mechanizuotai nuėmus 30 cm pločio, iki 35 cm storio augalinio grunto sluoksnį, darbų metu buvo atliekami archeologiniai žvalgymai. Viso žvalgytas 890 kvadratinį metrų plotas.

Šūrfė Nr. 6, 9 m PV kryptimi nuo Imsrės upės, būsimos šviestuvo vietoje, 10 cm gylyje atkastas 10-15 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis, kuriame rasta XVII-XIX a. datuojama pilka žiestos keramikos šukė.

Pav. 1 Keramikos iš Jurbarko senovės gyvenvietės

Šūrfė Nr. 12, esančiame P senovės gyvenvietės dalyje palei piliakalnį aptiktas 105 cm storio juodos žemės kultūrinis sluoksnis. Šiame šūrfė rasta 42 žiestos ir lipdytos keramikos šukės, puoštos lygiagrečių ir banguotų linijų ornamentu, įkartėlėmis. Pagal rastą keramiką kultūrinio sluoksnį galima būtų datuoti II tūkstantmečio I puse (XI-XIII a.).

⁵ Pranckėnaitė E., Jurbarko piliakalnio senovės gyvenvietės (A675K2P) (Tauragės aps., Jurbarko miestas) 2006 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, LII.

Šurfe Nr. 14 atkastas 40 cm storio pilkos povelėninės žemės sluoksnis su horizontaliais 5 cm storio juodos žemės kultūrinio sluoksnio pėdsakais, kuriame rastas XI-XIII a. datuojamas lipdyto puodo dugno fragmenas.

Šurfe Nr. 16, 30 cm storio pilkame povelėninės žemės sluoksnyje rastos dvi XVII-XIX a. datuojamos pilkos žiestos keramikos šukės.

Archeologinių žvalgymų metu PR gyvenvietės dalyje, būsimo tako vietoje, šalia tiltelio (plane pažymėto Nr. 6) P pusės rasta žiesta ornamentuota keramikos šukė, datuojama XVII-XVIII a., šalia šurfo Nr.12, būsimo tako vietoje rasta žiesta keramikos šukė, datuojama XIX-XX a.

Kituose šurfuose radinių ar archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta. Ateityje vykdant bet kokius žemės judinimo darbus šioje teritorijoje būtini archeologiniai tyrimai.